

شناسه	قانون - مقررات - رویه اجرایی	تاریخ جلسه	۹۹/۱۰/۱۰
عنوان موضوع	بررسی مراتب اعتراض فعالین اقتصادی به نحوه محاسبه تراکنش های بانکی		
مرجع طرح موضوع	اتحادیه کارگزاران گمرکی و انجمن صنایع غذایی استان		
شرح موضوع	بر اساس اصلاحیه قانون مالیات های مستقیم در سال ۱۳۹۴، ماده ۱۶۹ مکرر که در بیشتر روی شماره اقتصادی، نحوه صدور صورتحساب و گزارش معاملات مؤدیان متمرکز بود، تغییر یافت. طبق این اصلاحیه، ایجاد نظام یکپارچه اطلاعات مالیاتی، پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مؤدیان مالیاتی، نظیر اطلاعات مالی، پولی و اعتباری، معاملاتی، سرمایه ای و ملکی اشخاص حقیقی و حقوقی در سازمان امور مالیاتی کشور تکلیف شد. ماده (۱۶۹) مکرر ق.م.م. تمام ارکان بازارهای مالی و پولی از جمله بانک ها را موظف نمود تا اطلاعات هویتی، معاملاتی، مالی و اعتباری، اموال و املاک و سایر اطلاعات در دسترس را برای تکمیل پایگاه فوق در اختیار سازمان امور مالیاتی قرار دهند. در تاریخ ۹۹/۱۰/۱۵ آیین نامه اجرایی تبصره (۵) ماده (۱۶۹) مکرر ق.م.م. با تعریف حد آستانه ای برای انواع اطلاعات تصویب گردید. متعاقبا دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۰۵ در تاریخ ۹۵/۰۲/۰۴ با موضوع نحوه بررسی و رسیدگی به تراکنش های بانکی مشکوک توسط سازمان امور مالیاتی کشور ابلاغ شد. دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۶/۵۰۵ سازمان امور مالیاتی نیز جهت اصلاح دستورالعمل قبلی ابلاغ گردید. سازمان امور مالیاتی به منظور رفع سئوالات و ابهامات ماموران مالیاتی در خصوص رسیدگی هرچه بهتر و صحیح تر به اطلاعات واصله دستورالعمل تکمیلی نحوه رسیدگی به تراکنش های بانکی مشکوک برای عملکرد سنوات ۱۳۹۱ لغایت ۱۳۹۴ را با شماره ۲۰۰/۹۶/۵۲۵ در تاریخ ۹۶/۱۰/۲ ابلاغ نمود. در نهایت، سازمان امور مالیاتی در تاریخ ۹۹/۰۱/۳۱ بخشنامه ای با شماره ۲۰۰/۹۹/۱۶ با موضوع نحوه بررسی و رسیدگی به اطلاعات پولی و مالی واصله از جمله تراکنش های بانکی صادر نمود. با عنایت به اینکه برخی از ابهامات و ایرادات در بخشنامه جدید رفع شده است، لیکن برخی از ایرادات همچنان به قوت خود باقیست که مودیان اعتراض دارند. بر اساس اعلام برخی از مودیان، برخی از سازمان های امور مالیاتی بدون توجه به اینکه هر ورودی به حساب لزوما درآمد نمی باشد به صورت سلیقه ای عمل کرده و از تمامی ورودی حساب های مودیان مالیات ستانی می کنند و این حاکی از آن است که بررسی و محاسبه تراکنش های بانکی از قاعده مشخص و شفاف برخوردار نیست که موجب رفتار سلیقه ای ادارات امور مالیاتی می گردد. همچنین محاسبه تراکنش های بانکی به مسائل و مشکلات فعالین اقتصادی نظیر دور زدن تحریم ها از سوی صاحبان صنایع، گردش بانک صاحبان صنایع در پرداخت تسهیلات، عدم اجرای کامل مالیات بر ارزش افزوده توجه نکرده است.		

۱- ماده ۱۶۹ مکرر ق.م.م. مصوب ۱۳۹۴: به منظور شفافیت فعالیت های اقتصادی و استقرار نظام یکپارچه اطلاعات مالیاتی، پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مودیان مالیاتی شامل مواردی نظیر اطلاعات مالی، پولی و اعتباری، معاملاتی، سرمایه ای و ملکی اشخاص حقیقی و حقوقی در سازمان امور مالیاتی کشور ایجاد می شود.

وزارتخانه ها، موسسات دولتی، شهرداری ها، موسسات وابسته به دولت و شهرداری ها، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانکها و موسسات مالی و اعتباری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سایر اشخاص حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی که اطلاعات مورد نیاز پایگاه فوق را در اختیار دارند و یا به نحوی موجبات تحصیل درآمد و دارایی برای اشخاص را فراهم می آورند، موظفند اطلاعات به شرح بسته های ذیل را در اختیار سازمان امور مالیاتی کشور قرار دهند.

الف - اطلاعات هویتی، ب - اطلاعات معاملاتی اشخاص، پ - اطلاعات مالی، پولی و اعتباری و سرمایه ای اشخاص، ت - اطلاعات دارایی ها، اموال و املاک و همچنین نقل و انتقال آنها، ث - سایر اطلاعات فعالیت های اقتصادی که با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران به موارد مزبور اضافه خواهد شد.

باعنایت به اینکه هدف از اجرای محاسبه تراکنش های بانکی، کاهش سوداگری و فرار مالیاتی و جلوگیری از پولشویی و تولید پول سیاه می باشد، لذا بدون پیوستن به FATF ناقص اجرا خواهد شد، چرا که نمی توان بدون اعمال شفافیت کامل حساب های مشکوک را شناسایی و رصد کرد. این موضوع در شصت و دومین نشست شورای گفتگوی استان نیز مطرح گردید و پیشنهاداتی در راستای حل مشکل این حوزه تصویب شد که متأسفانه برخی این مصوبات اجرایی نگردیده است.	
رئوس ایرادات و اشکالات: ۱. فعالین اقتصادی جهت در شرایط نابرابر برای ادامه فعالیت با دور زدن تحریم ها و حواله ارز، از راه هایی نظیر جابجایی وجه از حساب های شخصی خود اقدام می نمایند. این تراکنش ها از سوی ادارات امور مالیاتی به عنوان درآمد محسوب شده و باعث اخذ مالیات های مضاعف از این فعالین می گردد. ۲. بانک ها برای پرداخت تسهیلات به تولیدکنندگان، گردش حساب های جاری و مانده موجودی را لحاظ می نمایند. و صاحبان صنایع برای ارائه گردش مالی بهینه به بانک، بین حساب شرکت ها و مدیران به دفعات گردش ملی انجام می دهند که این گردش ها به عنوان درآمد از سوی امور مالیاتی محاسبه و مالیات اخذ می گردد. ۳. ناقص اجرا شدن قانون مالیات بر ارزش افزوده و عدم وجود صندوق های مکانیزه در فروشگاه ها، برخی از فروشگاه ها و مراکز توزیع از پذیرفتن فاکتورهای رسمی و واریز آن به حساب رسمی شرکت خودداری می کنند که این موضوع نیز مشکلاتی برای واحدهای تولیدی در محاسبه تراکنش ها ایجاد کرده است. ۴. علیرغم بند ۱۸ بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۹/۱۶ سازمان امور مالیاتی و تاکید ابلاغیه شماره ۲۰۵/۴۵۳۰۷/د مورخ ۹۹/۱۰/۱۳ دفتر بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی مبنی بر تعامل با مودیان و ارتقای فرهنگ خوداظهاری، مهمترین اسناد را اظهارات مکتوب مودیان در تراکنش های بانکی سال ۱۳۹۷ و قبل آن دانسته، لذا مشاهده می گردد اظهارات مودیان در این خصوص مدنظر قرار نمی گیرد. ۵. با توجه به اینکه تراکنش های سال های گذشته نیز مورد بررسی کارشناسان اداره امور مالیاتی قرار می گیرد و فعالین اقتصادی به دلیل عدم دسترسی به مستندات سال های گذشته با اتهام کتمان حساب مواجه می گردند.	ایرادات و مشکلات مطرحه
جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان با حضور نمایندگان اداره کل امور مالیاتی، بازرسی کل استان، گمرک، اتحادیه کارگزاران امور گمرکی در محل اتاق تبریز برگزار گردید. در این نشست مشکلات نحوه بررسی تراکنش های بانکی طرح و بررسی شد و مقرر گردید موضوع در جلسه آتی شورا طرح موضوع گردد.	جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسیبه تاریخ ۹۹/۱۰/۰۸
۱. ابلاغیه شماره ۲۰۵/۴۵۳۰۷/د مورخ ۹۹/۱۰/۱۳ دفتر بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی درخصوص "در مواردی که مودی در اظهارات مکتوب خود ماهیت هر یک از تراکنش های بانکی سال ۱۳۹۷ و قبل از آن را اعلام نماید در صورتیکه اسناد و مدارک مبیته ای دال بر خلاف اظهارات مودی بدست نیاید، ملاک و مبنای رسیدگی ادارات امور مالیاتی قرار گیرد." از سوی ادارات امور مالیاتی استان اجرا گردد. ۲. پیگیری مصوبات جلسه ۶۲ شورای گفتگی استان: "با عنایت به تعدد کارگزاران امور گمرکی شخص حقیقی در شهر جلفا، اداره امور مالیاتی استان تمهیداتی در خصوص ایجاد کمیته ویژه جهت بررسی و رسیدگی به تراکنش های مالی اشخاص حقیقی در اداره امور مالیاتی شهر جلفا فراهم نماید تا فعالین این حوزه متحمل هزینه و اتلاف وقت نگردند."	پیشنهادهات

۱. قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۴؛	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه
۲. آئین نامه اجرای تبصره (۵) ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیات های مستقیم؛	
۳. اصلاح دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۵/۵۰۵ مورخ ۹۵/۰۲/۰۴ موضوع نحوه بررسی و رسیدگی به تراکنش های بانکی مشکوک؛	
۴. دستورالعمل شماره ۲۰۰/۹۶/۵۲۵ در تاریخ ۹۶/۱۰/۲ موضوع نحوه بررسی و رسیدگی به تراکنش های بانکی مشکوک ؛	
۵. بخشنامه ۲۰۰/۹۹/۱۶ مورخ ۹۹/۰۱/۳۱ موضوع "نحوه بررسی و رسیدگی به اطلاعات پولی و مالی واصله از جمله تراکنش های بانکی"؛	
۶. بخشنامه ۱۶۳۷۳/۲۷۰ مورخ ۹۹/۰۹/۲۹ "اجرای سراسری سامانه اطلاعات ترکنش های بانکی"؛	
۷. ابلاغیه شماره ۲۰۵/۴۵۳۰۷/د مورخ ۹۹/۱۰/۱۳ دفتر بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی.	